

Komisja Edukacji w Dziedzinie Uzależnień

Komisja prowadzi dwa programy edukacji o problemach alkoholowych i narkomanii: krajowy i regionalny. W roku 2001 nasze działania krajowe koncentrowały się na problemach narkomanii i przemocy: zarówno domowej, jak i przemocy w zakładach karnych.

Program Krajowy

Pragnąc zintegrować środowisko terapeutów narkomanii, zorganizowaliśmy w Fundacji spotkanie na temat różnych sposobów podejścia do leczenia narkomanii, na którym obecni byli terapeuci z różnych ośrodków leczenia uzależnień, przedstawiciele ruchu Anonimowych Narkomanów oraz przedstawiciele Krajowego Biura ds. Narkomanii. Na doroczną Szkołę Letnią zaprosiliśmy 80 terapeutów narkomanii, w tym 50 przedstawicieli ośrodków i poradni MONARu. Pomogliśmy w wydaniu jednego numeru kwartalnika *Prawo i Płeć* poświęconego zagadnieniom alkoholizmu i innych uzależnień (kwartalnik wydawany jest przez Fundację Centrum Praw Kobiet).

W roku 2001 kontynuowaliśmy finansowanie i nadzorowanie prowadzonego w Areszcie Śledczym w Radomiu pilotażowego programu *Leczenie z przemocy*, opartego na modelu amerykańskim, w ramach którego więźniowie skazani na długie wyroki poddawani są terapii, która ma pomóc im wyzbyć się agresywnych zachowań i nauczyć się żyć bez przemocy. Konsultacjami w realizacji programu służy prof. James Gilligan, autor książki *Przemoc i wstyd*. W programie radomskim uczestniczy sześciu więźniów skazanych na długoletnie wyroki. Po wielomiesięcznej psychoedukacji oraz terapii indywidualnej i grupowej, prowadzonej przez specjalistów penitencjarnych (w tym psychiatrę spoza zakładu karnego), więźniowie ci przygotowują się do cyklu szkoleń, które pozwolą im w przyszłości zostać instruktorami i "leczyć z przemocy" młodych skazanych, zwłaszcza tych, którzy z krótkimi wyrokami trafią do więzienia po raz pierwszy.

Kontynuowaliśmy współpracę z policją, finansując prelekcje nt. uzależnień dla pracowników policji, a także udział policjantów we wspólnych przedsięwzięciach edukacyjnych, takich jak np. - współorganizowane przez Komendę Powiatową Policji w Pruszkowie - Forum Powiatu Pruszkowskiego Przeciw Przemocy, w którym wzięło udział około 300 osób, w tym przedstawiciele lokalnego samorządu, psychoterapeuci, lekarze, księża, nauczyciele i uczniowie pruszkowskich szkół.

W październiku 2001, na zaproszenie Komisji, ponownie przyjechał do Polski Marek Prejzner z Polish American Association w Chicago, specjalista w dziedzinie pracy ze sprawcami przemocy domowej. Poprowadził on warsztaty dla terapeutów (w Warszawie, Kielcach, Olsztynie i Poznaniu) uczące sprawdzonych w USA metod edukacji i resocjalizacji sprawców przemocy. Warsztaty odbyły się przy ścisłej współpracy zakładów karnych w Kielcach i w Barczewie k. Olsztyna. W każdym z nich uczestniczyło 15-20 osób przygotowujących się do uruchomienia programów psycho-edukacyjnych dla sprawców przemocy w Polsce (od listopada 2001 taki program działa już przy Ośrodku Profilaktyki Uzależnień w Olsztynie).

Komisja rozpoczęła współpracę z dr Jackiem Morawskim, finansując w Areszcie Śledczym w Suwałkach zajęcia z programu ART (Trening Zastępowania Agresji) prowadzone z młodocianymi osadzonymi.

Program Regionalny

W 2001 roku zorganizowaliśmy szkolenie dla dziennikarzy z regionu na temat problemów kobiet we współczesnym świecie (Warszawa, 25–26 stycznia), Szkołę Letnią dla Terapeutów Uzależnień (Konstancin-Jeziorna, 16–20 maja), szkolenie dla instruktorów terapii odwykowej (Warszawa, 27-29 sierpnia) i dwa szkolenia na temat leczenia uzależnionych w zakładach karnych (Zakład Karny Barczewo, 21-24 maja i Areszt Śledczy na Służewcu w Warszawie, 26-28 września). Dodatkowo współfinansowaliśmy dwie konferencje dotyczące leczenia uzależnień, które odbyły się w listopadzie: *Służby mundurowe a profilaktyka i leczenie uzależnień* (Szpital MSWiA w Otwocku) i *Terapia uzależnień w systemach penitencjarnych Europy Środkowej i Wschodniej* (Centralny Zarząd Służby Więziennej, Popowo). Na każdą z tych konferencji zaprosiliśmy gości zagranicznych, m.in. z Kazachstanu, Kirgizji, Mongolii i Tadżykistanu.

W minionym roku przeprowadziliśmy również 11 seminariów za granicą: w Bułgarii (3 seminaria), na Litwie, Łotwie (2 seminaria), Słowacji (3 seminaria), w Tadżykistanie i na Ukrainie. W październiku 2001 r. na zaproszenie Instytutu Alberta Schweitzera współorganizowaliśmy w Budapeszcie międzynarodowe seminarium *Polityka wobec alkoholu a zdrowie publiczne*. Wzięło w nim udział 30 uczestników z krajów Europy Wschodniej i Środkowej oraz Azji Centralnej, z którymi współpracujemy od 1996 roku.

Na organizowane przez nas staże z dziedziny profilaktyki i leczenia alkoholików i narkomanów przyjechało do Polski 34 specjalistów z Bułgarii, Ukrainy, Rosji i Kazachstanu. Cztery osoby z Polski i jedna z Litwy przebywały na stażu w Ośrodku Leczenia Uzależnień *Stupeny* w Odessie na Ukrainie. Sfinansowaliśmy też pobyt w Polsce trzech oficerów policji z Tadżykistanu, którzy zapoznali się z pracą w Ośrodkach Leczenia Narkomanów MONARu.

Wydaliśmy dwa kolejne numery biuletynu *ArkA* w języku rosyjskim, a także pierwszy numer *Arki* w języku bułgarskim.

Program regionalny finansowany był ze środków Open Society Institute w Budapeszcie (726 503,40 zł), który dodatkowo przekazał kwotę 52 839 USD naszym partnerskim organizacjom z krajów regionu (dotacje otrzymały organizacje z Estonii, Gruzji, Kazachstanu, Kirgistanu, Łotwy, Mołdawii, Mongolii, Rosji, Tadżykistanu i Ukrainy).

RAZEM:

1 017 310,31 zł